

TAUDIN AIHEUTTAJAT

GLOBAALI TILANNE

TARTUNTATAPA

TARTTUVAT TAUDIT

MITEN TORJUA?

SEURAUKSET

SAIRASTUMISEN RISKI

Taudin aiheuttajat - patogeenit

- Bakteerit
 - Normaalifloora vs. tauteja aiheuttavat bakteerit
- Virukset
 - Yleisin, 4-5 tartuntaa/vuosi
- Sienet
 - Esim. jalkasieni ja hiivasieni
- Loiset eli parasiitit
 - Esim. kihomato ja malaria
- Prionit
 - Rakenteeltaan muuttuneita proteiineja
 - Esim. hullunlehmän tauti

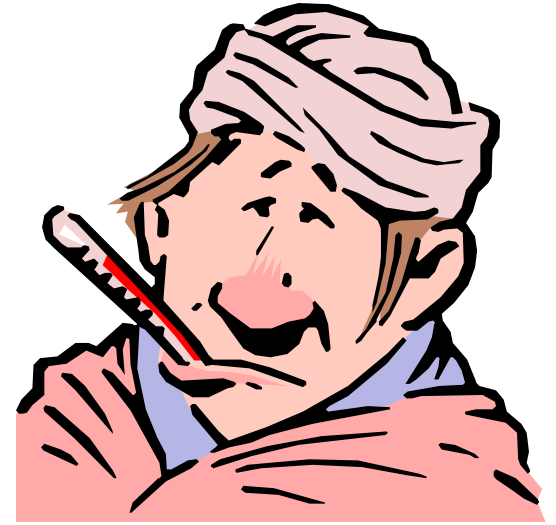
Tartuntatapa

- Toisesta ihmisestä
- Omasta kehosta
 - Elimestä toiseen (esim. Herpes simplex – virus)
- Eläimestä
 - Suoraan tai väli-isännän(vektorin) kautta
- Pisaratartuntana
- Kosketuksesta
- Limakalvokontaktissa
- Likainen juomavesi
- Veren välityksellä
 - Pistosneulat, tatuointivälineet, verensiirrot

Seuraukset

- Välittömät
 - Immuunivaste
 - tulehdus
- Hitaat
 - Vähäisten oireiden aiheuttamat krooniset tulehdukset
 - Esim. maksatulehdus (Hepatiitti B-virus)

Sairastumisen riski

- Infektioherkkyys
 - Mm. Terveystila, ravitsemustila, stressi ja ikä vaikuttaa
 - Riskiryhmät (lapset, vanhuks, pitkäaikaissairaat)
- Elämäntavat
 - Mm. tupakointi altistaa hengitystieinfektioille
- Työ
- Matkailu

Globaali tilanne

- Kehitysmaat/teollisuusmaat
- Tropiikki/kylmät seudut
- Endemia/epidemia/pandemia
- Tartuntataudit leviävät nopeammin kuin koskaan:
 - Globaali liikkuminen
 - Antibioottiresistenssit bakteerikannat
 - Väestönkasvu ja kaupungistuminen
 - Pakolaisuus
 - Ilmastonmuutos

Miten torjua?

- Hygienia
 - Käsien pesu, puhdas vesi, keittiöhygienia
- Rokotukset
 - Kansallinen rokotusohjelma
- Antibiootit
 - Tehoavat vain bakteereihin
 - Tuhoavat myös hyödyllisiä bakteereja
 - Resistenssit bakteerikannat
- Probiootit
 - Terveyttä edistävät mikrobit
 - esim. maitohappobakteerit

